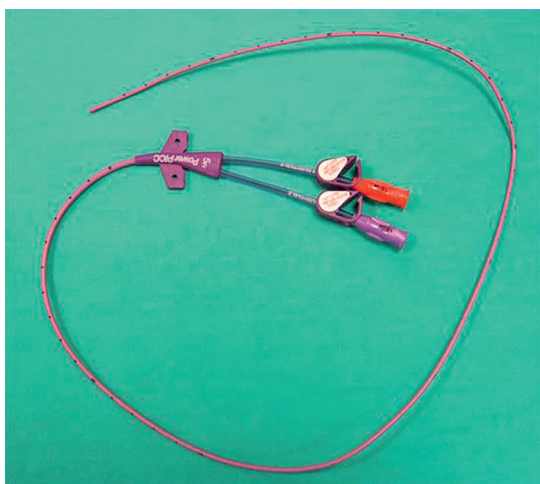

Kaniulacja żyły głównej z dostępu obwodowego

Akronim **PICC** czyli w języku angielskim: **p**eripherally inserted **c**entral **c**atheter oznacza założenie cewnika do żyły głównej z dostępu obwodowego. Zakładane w ten sposób cewniki to długie, cienkie i elastyczne rurki, które są wprowadzane do żyły na ramieniu (żyła obwodowa), a ich zakończenie znajduje się w żyły głównej w klatce piersiowej. Kaniulacja PICC zapewnia krótko- i średnioterminowy dostęp do układu żylnego umożliwiając podanie leków i płynoterapię.

Przykład cewnika do kaniulacji PICC

Jakie korzyści przyniesie mi zabieg?

Założenie cewnika PICC jest relatywnie prostą procedurą obarczoną bardzo małą ilością potencjalnych powikłań. Raz założona, kaniula PICC stanowi bezpieczny, stabilny i skuteczny sposób na dożylnie (iv.) dostarczanie leków i może pozostawać w organizmie przez tygodnie lub miesiące, eliminując konieczność licznych nakłuć żył w celu każdorazowego zakładania wenflonów. Niektóre leki są potencjalnie szkodliwe dla śródbłonna naczyń mniejszych żył; cewniki PICC pozwalają na dostarczenie tych leków bezpośrednio do żył

o większym kalibrze, które są mniej podatne na uszkodzenie.

Jak mam się przygotować do zabiegu?

Przed zabiegiem należy zgłosić lekarzowi informację o wszystkich lekach jakie Pan/Pani przyjmuje oraz o wszelkich alergiach, które wystąpiły w przeszłości, a także, jeśli jest Pani w ciąży. Może okazać się konieczne pobranie krwi na badania.

Przebieg zabiegu

Zabieg będzie przeprowadzony w zakładzie radiologii zabiegowej. Będzie Pan/Pani poproszony/a o położenie się na stole zabiegowym i zostanie podłączone monitorowanie w celu oceny akcji serca, ciśnienia krwi i tętna w trakcie zabiegu. Kaniula PICC może zostać wprowadzona przez prawe jak i lewe ramię; zostanie Pan/Pani poproszony/a o trzymanie ręki wyprostowanej i odwiedzonej w bok, która będzie położona na specjalnej podporze. Do zidentyfikowania i wybrania najlepiej nadającej się do implantacji cewnika żyły jest wykorzystywane obrazowanie ultrasonograficzne, a jej miejsce położenia żyły zostanie oznaczone na skórze markerem.

Wokół ramienia będzie luźno założona opaska uciskowa. Skóra zostanie zdezynfekowana, a pole zabiegowe obłożone jałowymi serwetami z otworem w miejscu planowanego nakłucia.

Następnie opaska uciskowa zostanie zaciśnięta na ramieniu i za pomocą sondy ultradźwiękowej odpowiednia żyła zostanie zidentyfikowana. Miejscowo podskórną i do tkanek miękkich nad żyłą będzie podany środek znieczulający. To jedyna bolesna część

zabiegu. Kiedy przejdzie uczucie ukłucia, jedyne co będzie odczuwalne to wrażenie nacisku i rozpierania. Zwykle nie jest konieczne podawanie środków przeciwbólowych ani uspokajających, ale mogą one zostać podane, jeśli najdzie taka potrzeba.

Gdy środek znieczulający w pełni zadziała, igła jest wprowadzana do żyły, a do jej środka wkładany jest cienki przewodnik. Cewnik jest wciągany po przewodniku i umiejscawiany w prawidłowej pozycji pod kontrolą fluoroskopii (ciągłego promieniowania X). W sporadycznych przypadkach konieczne jest wstrzyknięcie środka kontrastowego na bazie jodu, aby uwidocznić żyły na ekranie monitora. Gdy kaniula PICC jest we właściwym położeniu, cewnik jest sprawdzany aby upewnić się, że można pobrać krew i wstrzyknąć jałową sól fizjologiczną.

Miejsce nakłucia jest oczyszczane, a cewnik obkładany specjalnym opatrunkiem i zabezpieczany przed wysunięciem. W skład opatrunku wchodzi samoprzylepny zestaw mocujący i przezroczysty opatrunek umożliwiający pacjentowi stałą ocenę miejsca wkłucia.

Jakie są zagrożenia związane z zabiegiem?

Kaniulacja PICC jest obarczona relatywnie niskim ryzykiem powikłań. Niekiedy cewnik może podrażniać śródbłonek żyły, powodując stan zapalny. Jest to bardziej prawdopodobne, gdy cewnik PICC jest utrzymywany w żyłę przez dłuższy okres czasu (2 miesiące i więcej).

Każde urządzenie wprowadzone do układu naczyniowego zwiększa ryzyko zakrzepicy lub tworzenie się skrzepów, zarówno w naczyniu, jak i w cewniku, co może spowodować częściowe lub całkowite zablokowanie.

Zatkanie cewnika jest najczęstszym powikłaniem któremu można zapobiec poprzez odpowiednią opiekę nad kaniulą; w łatwy sposób może być też leczone, poprzez płukanie roztworem soli fizjologicznej lub sporadycznie przez wymianę na nowy cewnik.

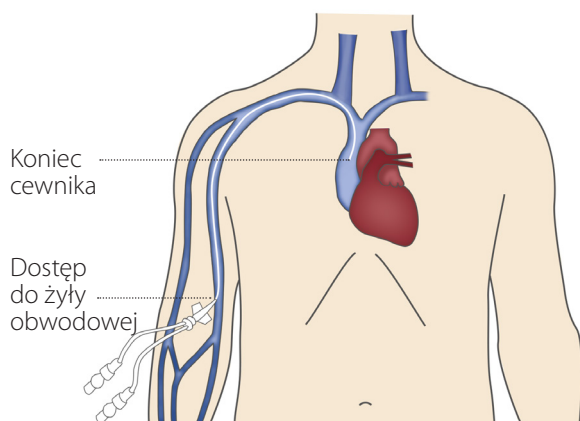
Do uszkodzenia cewnika może dojść w przypadku każdej kaniuli PICC, najczęściej jako wynik niewłaściwej opieki nad cewnikiem. Postępowanie zgodne z instrukcjami dotyczącymi pielęgnacji PICC jest kluczem do zapobiegania uszkodzeniom cewnika po jego implantacji.

Jaki jest przebieg pozabiegowy i dalsze postępowanie?

Większość pacjentów u których założono kaniulę PICC może opuścić szpital wkrótce po zabiegu.

Zostanie Pan/Pani poinstruowany/a o następujących kluczowych aspektach opieki nad cewnikiem:

- Utrzymywanie miejsca wkłucia w czystości i suchości, pokrytego opatrunkiem
- Postępowanie zgodnie z instrukcjami dotyczącymi zmiany opatrunku. Zwykle odbywa się to co tydzień; jednak niekiedy mogą być konieczne częstsze zmiany opatrunku, zwłaszcza jeśli staje się on wilgotny, brudny, poluzowany lub odkleja się od skóry.
- Unikanie podnoszenia lub czynności, które mogą się spowodować wysunięcie się cewnika PICC.
- Noszenie rękawa/bandaża elastycznego, który będzie chronił przed zaczepianiem się kaniuli PICC o inne przedmioty.
- Samoobserwacja w celu identyfikacji ewentualnych powikłań

Prawidłowo założona kaniula PICC

W niektórych przypadkach może być konieczne oczyszczanie i regularne przepłukiwanie kaniuli w celu utrzymania jej czystości i zapobiegnięcia pojawienia się ewentualnych problemów; otrzyma wówczas Pan/Pani jasne instrukcje przy wypisie. Lekarz prowadzący poinformuje Pana/Panią jak długo należy utrzymać cewnik w żyłę i kiedy będzie miało miejsce jego usunięcie.

www.cirse.org/patients

Informacje medyczne zawarte w niniejszym dokumencie mają charakter wyłącznie informacyjny. Informacji zawartych w niniejszym dokumencie nie należy traktować jako profesjonalnej porady lekarskiej, diagnozy lub leczenia.